

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: P. N., nar. X
bytem X

proti

žalovaná: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2023, č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 1. 2023, č.j. X, a ze dne 13. 9. 2022, č.j. X, se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 1. 2023, č.j. X, (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle

ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 528/1991 Sb.“) a § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změněno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 9. 2022, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) tak, že se žalobci od 18. 10. 2022 snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 10 082 Kč měsíčně s tím, že od zářijové splátky důchodu v roce 2022 se invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle nařízení vlády č. 136/2022 Sb. zvyšuje na 10 404 Kč a od 1. 1. 2023 se invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle nařízení vlády č. 290/2022 Sb. zvyšuje na 10 876 Kč.

2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení podle § 56 odst. 1 písm. e) a ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), snížila žalobci od 18. 10. 2022 výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobce namítal, že posudkový lékař učinil svůj závěr o tom, že již žalobce není invalidní ve třetím stupni, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav. Na jednání nebyl přizván, takže si posudkový lékař nemohl učinit odpovídající představu o zdravotním postižení žalobce a jeho dopadech na život žalobce a jeho pracovní schopnosti.
4. Žalobce dále vytkl žalované, že neobdržel posudek o invaliditě, podle kterého mu byl odebrán třetí stupeň invalidity. Další procesní vadu spatřoval v tom, že žalovaná nerozhodla ve lhůtě 90 dnů.
5. Dále uvedl, že posudkový lékař při posouzení zdravotního stavu žalobce nezhodnotil jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity a zapojit se do pracovního procesu. Nezhodnotil ani dopady snížení stupně invalidity na zdravotní stav žalobce. Posudkový lékař rovněž podle žalobce nevzal v úvahu to, že se jeho zdravotní stav oproti stavu v době předchozího přiznání třetího stupně invalidity nadále zhoršil. V této souvislosti pak žalobce shrnul svoje zdravotní obtíže, pro které se domnívá, že jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý a není tak schopen výdělečné činnosti ani za mimořádných podmínek a splňuje podmínky invalidity třetího stupně.
6. Žalobce proto navrhl, aby napadené rozhodnutí včetně prvostupňového rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě zrekapitulovala obsah žalobních námitek, obsah dávkového spisu a platnou právní úpravu, kterou se při svém rozhodování řídila. K jednotlivým žalobním námitkám pak uvedla, že posudek ze dne 4. 8. 2022 byl podle dokladu o doručení doručen žalobci dne 2. 9. 2022 a co se týče posouzení zdravotního stavu žalobce, navrhla provést důkaz posudkem Posudkové komise MPSV, neboť bez takového

posudku nelze žalobě vyhovět, pročez za současného stavu žalovaná navrhla zamítnutí žaloby jako zcela nedůvodné.

IV. Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
9. Dne 4. 8. 2022 vydala PSSZ posudek o invaliditě žalobce, ve kterém posudkový lékař žalované dospěl k závěru, že žalobce již není invalidní pro invaliditu třetího stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla od 4. 8. 2022 o 50 %, pročez je žalobce invalidní pro invaliditu druhého stupně. Posudek byl podle dokladu o doručení doručen žalobce fikcí dne 2. 9. 2022, neboť si jej žalobce nevyzvedl v desetidenní úložní době.
10. Na základě tohoto posudku vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí, kterým žalobci snížila od 18. 10. 2022 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.
11. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky.
12. O námitkách rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že se žalobci od 18. 10. 2022 snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 10 082 Kč měsíčně s tím, že od zářijové splátky důchodu v roce 2022 se invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle nařízení vlády č. 136/2022 Sb. zvyšuje na 10 404 Kč a od 1. 1. 2023 se invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle nařízení vlády č. 290/2022 Sb. zvyšuje na 10 876 Kč.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Rozhodoval přitom po projednání ve věci samé, ke kterému nařídil jednání již přinejmenším s ohledem na potřebu provést důkaz posudkem MPSV.
14. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
15. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

16. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
17. V projednávaném případě žalobce zpochybňoval hlavně skutkové závěry týkající se posouzení jeho zdravotního stavu. S ohledem na to i s přihlédnutím k důkaznímu návrhu žalované soud nechal vypracovat posudek o invaliditě žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jako „posudková komise“), která soudu předložila posudek ze dne 8. 6. 2023, evidenční číslo SZ/2023/642-PH-6 (dále též jako „posudek MPSV“). Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise MUDr. Mgr. E. K., další lékař MUDr. M. V. s odborností interní lékařství a tajemník Bc. et Bc. L. J., DiS.
18. Posudková komise dospěla na základě předložené spisové dokumentace Městského soudu v Praze, dokumentace ČSSZ a předložených lékařských nálezů k tomu, že pracovní schopnosti žalobce ode dne 4. 8. 2022 poklesly nejméně o 50 % (avšak nikoli více než o 69%), konkrétně pak právě o 50 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995. Posudková komise u žalobce shledala jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti postižení odpovídající kapitole XI (Postižení trávicí soustavy), odd. C (postižení tenkého střeva a kolorekta), položky 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30 – 40 %. Konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce posudková komise stanovila na úrovni stropu ve výši 40 %, kterou dále navýšila o dalších 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity na celkových 50 %.
19. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu tento soud uvedl, že: *„Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).“*
20. V řízení předložený posudek pak splňuje všechny formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity a soud jej vyhodnotil jako úplný, celistvý a přesvědčivý ve

smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z uvedeného posudku je zřejmé, na základě jakých úvah dospěla posudková komise k odlišnému hodnocení zdravotního stavu žalobce oproti posudku žalované pro účely námitkového řízení. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise a obsahu posudku nic relevantního nenamítli, a to ani v rámci nařízeného jednání před soudem, v rámci něhož byl předmětný posudek proveden k důkazu o invaliditě žalobce. V projednávané věci soud nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro jakékoli pochybnosti o správnosti posudkových závěrů posudku MPSV.

21. Co se týče dalších žalobních námitek stojících mimo posuzování zdravotního stavu žalobce, vyplývá ze správního spisu a v něm založené fotokopie dokladu o doručení, že žalobci byl posudek ze dne 4. 8. 2022 neúspěšně doručován dne 23. 8. 2022 v místě bydliště a následně uložen k vyzvednutí na pobočce České pošty, kde si tento žalobce v desetidenní úložní době nepřevzal, pročez mu byl doručen fikcí dne 2. 9. 2022. Tuto námitku tedy soud důvodnou neshledal. Stejně tak neshledal důvodnou námitku v tom směru, že žalovaná nedodržela zákonnou lhůtu pro vydání prvostupňového rozhodnutí, neboť zákon s nedodržením lhůty pro vydání rozhodnutí nespojuje žádné právní účinky ve vztahu k zákonnosti rozhodnutí.

VI. Závěr a náklady řízení

22. Z posudku MPSV tak má soud za prokázané, že již přinejmenším k datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobce jednalo o invaliditu druhého stupně (byť ne o invaliditu třetího stupně, jak byl přesvědčen žalobce). Napadené rozhodnutí bylo tudíž zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, a proto je městský soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a to včetně prvostupňového rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s.ř.s.), a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaná v dalším řízení vázána právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.
23. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobce žádné náklady řízení neuplatňoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 25. října 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., v. r.
samosoudce